

MALTA

QORTI TAL-APPELL
(Sede Inferjuri)

ONOR. IMĦALLEF
LAWRENCE MINTOFF

Seduta tas-26 ta' Novembru, 2021

Appell Inferjuri Numru 62/2021 LM

Eduardo Maniboy (K.I. nru. 249998(A))
(*'l-appellant'*)

vs.

Direttur tad-Dipartiment taċ-Ċittadinanza u tal-Expatriates
(*'l-appellat'*)

Il-Qorti,

Preliminari

1. Dan huwa appell magħmul mill-appellant **Eduardo Maniboy (K.I. nru. 249998(A))** [minn issa 'l quddiem 'l-appellant] mid-deċiżjoni tal-4 ta' Ĝunju, 2021, [minn issa 'l quddiem 'id-deċiżjoni appellata] mogħtija mill-Bord tal-

Appelli dwar I-Immigrazzjoni [minn issa 'I quddiem 'il-Bord'], li permezz tagħha caħad l-appell tiegħu fil-konfront tad-Direttur tad-Dipartiment taċ-Ċittadinanza u tal-Expatriates [minn issa 'I quddiem 'id-Direttur appellat'] wara li ra d-dispożizzjonijiet tal-Kap. 217 tal-Ligijiet ta' Malta u tal-A.L. 217.17 u għar-raġunijiet hemm imfissra.

Fatti

2. Il-fatti tal-appell odjern jirrigwardaw l-applikazzjoni tal-appellant għall-ħruġ ta' *Single Permit Application* fejn it-talba tiegħu kienet ġiet miċħuda mid-Direttur appellat fis-16 ta' Settembru, 2020, stante li skont *Jobsplus* ma setgħetx issir verifika tal-kuntratt jew dikjarazzjoni li l-principal prospettiv tiegħu kien issottometta.

Mertu

3. L-appellant istitwixxa proċeduri ta' appell quddiem il-Bord fis-26 ta' Ottubru, 2020 permezz ta' *email* tal-avukat difensur tiegħu, fejn filwaqt li aċċetta li l-appell tiegħu kien wieħed tardiv, talab lill-Bord sabiex jirrevedi l-każ u jilqa' l-applikazzjoni tiegħu għall-ħruġ ta' *Single Permit Application*.

Id-deċiżjoni appellata

4. Il-Bord caħad l-appell għar-raġunijiet li huwa fisser kif ġej:

"2. Submissions filed, evidence produced and considerations of the Board"

*The Board observed that when the appeal was filed, the receipt issued instructed the parties to submit any further documentation within fifteen days. At the outset, the Board declares that although it is not legally bound to hold sittings, Art. 3(2) of the Administrative Justice Act (Chapter 490 of the Laws of Malta) stipulates that amongst the principle which this Board, amongst other bodies, is bound to uphold, is the principle of equality of arms. The Board refers to the judgment of the Court of Appeal **Edwin Zarb et vs Gilbert Spiteri et** (decided on 6th February 2015) in which it was held that the principle audi alteram partem does not necessarily mean that the parties must be physically heard but that they must be given sufficient time to present the evidence they wish to present. It is up to the court (or in this case, the Board) to decide what should be done in the interest of justice.*

The appellant's advocate submitted an appeal in which it was stated that notwithstanding the decision, the appellant was still reporting to Foster Clark for work. It was further argued that it made no sense to refuse a Single Permit to someone who was still working and who still reported to work every day.

From the Agency's decision and the appellant's appeal, the Board can surmise that the appellant is or was employed by Ozo Malta Limited (as a temporary work agency) who posted him to Foster Clark. However, his application for a Single Permit was not accepted as Jobsplus could not verify the relative declaration of posting. It is clear to the Board that this failure to verify the declaration of posting is not the appellant's fault.

The appellant's advocate, unfortunately, stated that she could submit "all e-mails and correspondence" relative to her communication with the Agency and with Ozo Malta Limited but failed to do so. It was also claimed (but by no means proved) that the appellant was married and that his wife has been in Malta for at least seven years.

The Board notes the appeal makes no mention of the relative declaration of posting. All that was needed for the appellant to prevail was simply to obtain an affidavit from a representative of Foster Clark stating that that company had an agreement with Ozo Malta Limited stating that that company had been contracted to provide employees to Foster Clark. Unfortunately, none of this was done.

The Board notes that in the five months since the filing of this appeal, the appellant had ample time to produce evidence in support of his position."

L-Appell

5. L-appellant ippreżenta r-rikors tal-appell tiegħu fl-10 ta' Ĝunju, 2021 *ai termini* tas-subartikolu 25A(8) tal-Kap. 217 tal-Ligijiet ta' Malta, fejn talab lil din il-Qorti sabiex tirrevoka u tannulla d-deċiżjoni appellata, filwaqt li tirrinvija l-atti odjerni lill-Bord sabiex jiproċedi għal deċiżjoni wara li jisma' l-parti jew il-partijiet, u fin-nuqqas u/jew minflok tisma' hija stess il-partijiet u tiddeċiedi l-mertu, bl-ispejjeż kontra d-Direttur appellat. Jgħid li jħoss ruħhu aggravat għaliex il-Bord qatt ma appunta l-każ tiegħu għas-smigħ, u dan bi ksur tal-para. (ċ) tas-subartikolu 25A(1) tal-Kap. 217.

Ir-Risposta tal-Appell

6. Id-Direttur appellat wieġeb fit-22 ta' Lulju, 2021 fejn qed isostni li d-deċiżjoni appellata hija waħda ġusta u timmerita konferma għal dawk ir-raqunijiet li huwa jfisser fir-risposta tiegħu, u li ser jiġu kkonsidrati aktar l' iffel.

Konsiderazzjonijiet ta' din il-Qorti

7. Il-Qorti ser tgħaddi sabiex tikkonsidra l-aggravju ewljeni tal-appellant, flimkien mas-sottomissjonijiet tad-Direttur appellat, u dan fid-dawl ta' dak li ġie deċiż mill-Bord.

8. L-aggravju tal-appellant huwa fir-rigward tad-deċiżjoni tal-Bord li ma jappuntax l-appell imressaq minnu għas-smigħ quddiemu, u dan jgħid li huwa bi ksur čar tal-para. (ċ) tas-subartikolu 25A(1) u tas-subartikolu 25A(5) tal-Kap.

217 tal-Ligijiet ta' Malta. Jirrileva li fid-deċiżjoni appellata I-Bord iddikjara li huwa ma kienx legalment marbut sabiex jagħmel seduti, u dan filwaqt li għamel riferiment għas-sentenza fl-ismijiet **Edwin Zarb et vs Gilbert Spiteri** deċiża fis-6 ta' Frar, 2015 mill-Qorti tal-Appell. Ikompli jgħid li madankollu I-Bord għamel interpretazzjoni ta' din is-sentenza b'mod selettiv u saħansitra żbaljat, u minn hawn jgħaddi sabiex jiċċita silta mill-imsemmija sentenza. L-appellant isostni li dak il-każ jikkontrasta sew ma' dak odjern fejn il-Bord qatt ma appunta I-każ għas-smigħ u filwaqt li jiċċita silta oħra mis-sentenza fejn il-Qorti tal-Appell sostniet li '*mhuwiex nuqqas meta Qorti tgħaddi għas-sentenza f'kawża fejn il-parti turi non-kuranza u ma tidhix biex tressaq il-provi tagħha. Il-prinċipju ta' audi alteram partem ma jjfissirx bilfors li I-provi tal-parti inkwistjoni jridu jinstemgħu, iżda li I-parti tingħata I-opportunità li tressaq il-provi. F'kull każ, il-Qorti tara x'ikun fl-aħjar interess tal-ġustizzja li jsir*'. L-appellant jirrileva li I-opportunità li tingħata trid tkun reali u effettiva u I-każ odjern fejn il-Bord kien injora I-email tiegħu tat-30 ta' Ottubru, 2020 fejn talab konferma dwar jekk hu kellux jipprovdi xi evidenza oħra, kien differenti ferm minn dak li tressaq quddiem il-Qorti tal-Appell fil-kawża suċitata, fejn I-intimati kienu ngħataw tliet opportunitajiet u tliet differimenti biex jippreżentaw il-provi tagħhom. L-avukat tal-appellant kienet ġasbet li huwa kien ser ikollu opportunità li jixhed f'seduta *viva voce*, u dan filwaqt li rrileva li ma kien hemm xejn li jwaqqaf lill-Bord milli jitlob lill-appellant jiprodu evidenza tal-kuntratt tiegħu jew affidavit fejn jikkonferma I-posting tax-xogħol. Huwa sostna li t-talba ġenerika u ta' darba sabiex huwa jissottommetti 'evidenza ulterjuri', ma kinitx tissodisfa I-prinċipju ta' smigħ effettiv, xieraq u ġust skont il-liġi u skont il-prinċipji tal-ġustizzja naturali. Jgħid li huwa fl-aħjar interess tal-ġustizzja u sabiex jiġu evitati dubji u ambigwitā,

il-każijiet għandhom dejjem jinstemgħu *viva voce* u l-partijiet għandhom ikollhom l-opportunità li jinstemgħu almenu darba. kif huma jkollhom aċċess għall-proċess tal-każ tagħhom. Jirrileva li l-para. (ċ) tas-subartikolu 25A(1) għandu jiġi nterpretat fid-dawl tal-artikolu 3 tal-Kap. 490, u jagħmel ukoll riferiment għall-artikoli 22 u 23 tal-Kap. 12 tal-Ligijiet ta' Malta. L-appellant stqarr li huwa kellu jiġi mgħarraf dwar kull stadju tal-proċeduri, li jagħmel sottomissjonijiet finali u li jkun infurmat li l-każ tiegħu ġie differit għas-sentenza. Madankollu minn dan ma sar xejn u minn dakħar li huwa ppreżenta l-appell, ma kien sar l-ebda kuntratt miegħu għajnej sabiex imur jiġbor is-sentenza. Jirrileva li fid-deċiżjoni tal-Bord saħansitra hemm żball fid-data tal-ittra ta' rifjut. Huwa jiċċita mis-sentenza tal-Qorti fl-ismijiet **Relja Mijanovich vs. Bord tal-Appelli dwar l-Immigrazzjoni et**, kif deċiża fl-20 ta' Mejju, 2019, u jikkontendi li mhux dejjem ir-rikorrent għandu dritt li jappella mid-deċiżjoni tal-Bord, u għalhekk il-ħtiega ta' smiġħ xieraq hija aktar importanti. Jirrileva li l-*acknowledgement* li l-avukat difensur tiegħu kien irċieva annessa mal-*email* tad-29 ta' Ottubru, 2020, ma kinitx mibgħuta lill-appellant, li kien ippretenda li tagħmel ċar li dak kien l-uniku stadju tal-provi tiegħu, u l-ittra tal-avukat difensur tiegħu lill-Bord kienet ġiet injorata għal kollox. Huwa jagħmel riferiment għal dak li qal il-Bord li l-avukat difensur tiegħu kienet naqset milli tippreżenta dak li hija wegħdet, u jikkontendi li dan kien żball ġenwin tagħha li għalihi ma kellux jaħti hu. B'hekk il-Bord kien naqas milli jagħti smiġħ xieraq lill-appellant. Il-Bord kien anki skarta l-fatt li Identity Malta kienet għaż-żejt li ma tikkontestax l-appell tiegħu. Ikompli jgħid fir-rigward tal-osservazzjoni tal-Bord għal dik li kienet prova neċċesarja, li huwa ma kellu l-ebda kontroll fuq ir-rappreżenanti ta' Ozo Malta jew dawk ta' Foster Clark, u lanqas ma kien f'pożizzjoni li jagħmel talba simili. Għalhekk smiġħ

viva voce kien kruċjali sabiex b'hekk setgħu jissejħu xhieda li altrimenti setgħu ma jikkoperawx bħal ma kien ġara fil-każ ta' Jobsplus. L-appellant iddikjara wkoll li huwa ma kienx qed jaqbel mal-kumment tal-Bord li ma kinitx inġabett prova li huwa kien miżżewwegħ u li martu kienet ilha tgħix hawn Malta għal dawn l-aħħar seba' snin, u dan filwaqt li jirrileva li *scanned copy* tal-applikazzjoni għal residenza kienet intbagħtet lill-Bord fl-istess jum, fejn kien jidher čar l-isem ta' Francisca Maniboy, il-mara tiegħu.

9. Fir-risposta tal-appell tiegħu, id-Direttur appellat jirrileva li l-prassi segwita hija li ma kienx hemm il-ħtieġa li tiġi ffissata seduta u li jitressqu sottomissionijiet bil-fomm f'proċeduri ġudizzjarji jew kważi ġudizzjarji. Huwa jiċċita diversi sentenzi mogħtija mill-Qrati tagħna, u anki minn deċiżjoni tal-Qorti Ewropea għad-Drittijiet tal-Bniedem, in sostenn tal-argument tiegħu. Jgħid li minn dan kollu joħroġ čar li huwa essenzjali li ż-żewġ partijiet jingħataw l-istess opportunità sabiex iressqu l-każ tagħhom, u dan jista' jkun permezz ta' sottomissionijiet bil-miktub. Hekk jgħid li ġara fil-każ odjern, fejn l-appellant ġie nfurmat li huwa kellu ħmistax-il jum mid-data tal-appell tiegħu sabiex jagħmel is-sottomissionijiet tiegħu, u fil-fatt kien hemm ukoll komunikazzjoni kontinwa bejn is-Segretarju tal-Bord u l-avukat difensur tal-appellant, li wara kollox ma kellu l-ebda obbligu li jindika x'kienu dawk id-dokumenti neċċesarji sabiex jissostanzjaw l-aggravju tal-appellant, li kien fil-fatt ix-xogħol tal-imsemmi avukat difensur jew tal-appellant. Jirrileva li din il-Qorti kif preseduta dejjem sostniet li kien hemm il-bżonn li tinżamm seduta meta l-Bord ried jivverifika l-kredibbiltà ta' xhud, iż-żda fil-każ odjern ma tressaq l-ebda xhud u għalhekk ma kien hemm l-ebda ħtieġa li tinżamm seduta. Barra minn hekk jekk l-appellant

ħass il-bżonn li jissostanzja l-allegazzjonijiet tiegħu, huwa kellu l-opportunità li jressaq rikors b'talba quddiem il-Bord sabiex jinstema' xhud, iżda dan m'għamlux u għalhekk ma setax jitfa' in-nuqqas tiegħu fuq il-Bord jew jippretendi li l-Bord għandu jagħmel il-każ tiegħu. Dwar it-talba tal-appellant sabiex din il-Qorti tisma' u tiddeċiedi l-mertu, id-Direttur appellat jgħid li l-istess Qorti ġeneralment tordna li l-atti jerġgħu jintbagħtu lura, u dan għaliex il-kompetenza tagħha hija waħda purament ta' reviżjoni fejn mhumiex permessi provi ġodda. Wara li l-appellant jiċċita silta mis-sentenza tal-Qorti tal-Appell (Superjuri) fl-ismijiet **Carmel u Theresa konjuġi Tabone vs. David u Rose konjuġi Tabone**, deċiża fil-31 ta' Jannar, 2013, jissottometti li r-riferiment tal-appellant għas-sentenza fl-ismijiet **Relja Mijanovich vs. Bord tal-Appelli dwar l-Immigrazzjoni** kien irrilevanti, għaliex dawk il-proċeduri kienu jirrigwardaw talba għall-ħruġ ta' mandat ta' inibizzjoni jew *interim measure* quddiem Qorti munita b'poteri kostituzzjonal u mhux qorti ta' reviżjoni. Jagħlaq billi jiċċita silta mis-sentenza deċiża fid-9 ta' Lulju, 2020 fl-ismijiet **Albert Beilard vs. Direttur tad-Dipartiment taċ-Ċittadinanza u tal-Expatriate Affairs** minn din il-Qorti kif diversament ippreseduta.

10. Il-Qorti filwaqt li tagħmel riferiment għas-sentenza tagħha stess, kif diversament ippreseduta, fl-ismijiet **Rashim Manandhar vs. Central Visa Unit¹**, kif iċċitata ukoll mid-Direttur appellat, tikkonsidra li s-sottomissionijiet tal-imsemmi Direttur appellat huma korretti u jirrapreżentaw dik li hija l-fehma tal-Qorti dwar il-kwistjoni.

¹ App.Inf. 54/2018AE, deċiża 01/02/19.

11. Jirriżulta li fid-29 ta' Ottubru, 2020, is-Segretarju tal-Bord kien ikkomunika mal-appellant fejn ikkonferma l-irċevuta tal-appell tiegħu u avžah li kellu ħmistax-il jum mid-data tal-preżentata tal-imsemmi appell sabiex jiproduċi dokumentazzjoni rilevanti u/jew dik in sostenn tat-talba tiegħu. Fid-deċiżjoni appellata l-Bord osserva li għalkemm l-avukat difensur tal-appellant kienet iddiċċarat li hija kienet f'pożizzjoni li tissottometti l-emails u anki l-korrispondenza mal-Aġenzija u mas-soċjetà Ozo Malta Limited, hija kienet naqset milli tagħmel dan. Barra minn hekk ma kienet ġiet sottomessa l-ebda prova li l-appellant kien miżżewwiegħ u li l-mara tiegħu kienet ilha tgħix hawn Malta ta' mill-inqas seba' snin. Il-Bord innota wkoll li l-appellant naqas milli jsemmi d-dikjarazzjoni relativa dwar ix-xogħol tiegħu skont il-posting li ngħata mis-soċjetà Ozo Malta Limited mas-soċjetà Foster Clark, filwaqt li osserva li huwa kien naqas milli jikseb affidavit mingħand rappreżentant tal-imsemmija żewġ kumpanniji. Fl-aħħarnett il-Bord ikkonsidra li fil-ħames xhur li kien ġie ppreżentat l-appell tiegħu, l-appellant kellu żmien biżżejjed sabiex jiproduċi l-provi in sostenn tal-pożizzjoni tiegħu. Il-Qorti ma tistax ma tikkondividied il-fehma tal-Bord u għal darb'oħra ttendi li l-para. (ċ) tas-subartikolu 25A(1) tal-Kap. 217 u anki d-disposizzjonijiet tal-Kap. 490 ma jipponux l-obbligu fuq il-Bord li jagħmel seduta sabiex il-partijiet iressqu l-provi tagħhom. Tgħid li l-Bord fil-fatt għandu diskrezzjoni li l-proċeduri jitmexxew permezz tal-kitba jew bil-fomm.

12. Fil-każ odjern jirriżulta li l-appellant ingħata l-opportunità li jippreżenta l-prova dokumentarja tiegħu in sostenn tal-appell tiegħu quddiem il-Bord, iżda jirriżulta wkoll li huwa naqas milli jagħmel dan, u jekk kellu bżonn seduta sabiex

jixhed jew iressaq xhud, hawn ukoll naqas għaliex m'għamilx talba għal dan l-iskop.

13. L-appellant fir-rikors tal-appell tiegħu jagħti bosta raġunijiet għan-nuqqasijiet tiegħu, imma l-Qorti ma ssibx li xi waħda minnhom tista' xnejjen il-fehma tagħha kif fuq espressa. Tikkonsidra li n-nuqqas hawn kien tal-appellant innifsu, u żżid tgħid li ma jistax jirrileva n-nuqqasijiet tal-avukat difensur tiegħu bħala difiża għaliex dawn huma rrilevanti għal din il-Qorti fid-deċiżjoni tal-appell odjern, fejn tqis li l-interess fil-proċeduri huwa biss dak tal-appellant. Lanqas ma jista' jressaq l-iskuža li huwa ma kienx mitlub mill-Bord sabiex jippreżenta xi dokumentazzjoni ulterjuri, għaliex l-ilment huwa tiegħu u l-każ in sostenn ta' dan l-ilment għandu jagħmlu hu.

14. Għaldaqstant din il-Qorti ma ssibx l-aggravju tal-appellant ġustifikat, u tiċħdu.

Decide

Għar-raġunijiet premessi, il-Qorti tiċħad l-appell odjern u tikkonferma d-deċiżjoni appellata, bl-ispejjeż tal-proċeduri kollha kontra l-appellant.

Moqrija.

**Onor. Dr Lawrence Mintoff LL.D.
Imħallef**

**Rosemarie Calleja
Deputat Registratur**